

TEHLİKELİ MADDELERİN KULLANIMI, KONTROLÜ, DEPOLANMASI, ATIKLARI VE TRANSFER PROSEDÜRÜ

DOKÜMAN NO	MC.PR.01
YAYIN TARİHİ	05.02.2014
REVİZYON NO	02
REVİZYON TARİHİ	30.03.2016
SAYFA	1 / 3

1.AMAÇ: Bu prosedürün amacı; Hastanemizde kullanılan ya da atık olarak üretilen tehlikeli maddelerin, muhafazası, taşınması, kontrolü ve atıkların imhasını içeren tüm faaliyetlere yönelik yetki ve sorumlulukları belirlemektir.

2.KAPSAM: Tehlikeli madde olarak nitelenen maddelerin bulunduğu depo ve tehlikeli maddelerin bulunduğu birimleri kapsar.

3. KISALTMALAR: -

4.TANIMLAR

Kimyasal madde: Doğal halde bulunan veya üretilen veya herhangi bir işlem sırasında veya atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.

Tehlikeli kimyasal madde:

- Patlayıcı, oksitleyici, çok kolay alevlenir, kolay alevlenir, alevlenir, toksik, çok toksik, zararlı, aındırıcı, tahri edici, alerjik, kanserojen, mutajen, üreme için toksik ve çevre için tehlikeli özelliklerden bir veya birkaçına sahip maddeler,
- Yukarıda sözü edilen sınıflamalara girmemekle beraber kimyasal, fiziko-kimyasal veya toksikolojik özellikleri ve kullanılması veya bulunduğu yerde bulundurulması ekli nedeni ile çalışmaları sağlık ve güvenliğini yönünden risk oluşturabilecek maddeler,
- Mesleki maruziyet sınırları belirlenmiş maddelerdir.

Tehlikeli atık: Hastanede üretilen maddelerin sonucu ortaya çıkan ya da üretilen dikkatlice imha edilmesi gereken dikkatsiz ve tedbirsiz davranışlarında insan hayatını tehdit edebilen her türlü gaz sıvı ya da katı çıktılar.

Patlayıcı madde: Atmosferik oksijen olmadan da ani gaz yayılımı ile ekzotermik reaksiyon verebilen ve/veya kısmen kapatıldığında ısınma ile kendiliğinden patlayan veya belirlenmiş test koşullarında patlayan, çabucak parlayan katı, sıvı, macunumsu, jelâtinimsi haldeki maddelerdir.

Oksitleyici madde: Özellikle yanıcı maddelerle olma üzere diğer maddeler ile temasında önemli ölçüde ekzotermik reaksiyona neden olan maddelerdir.

Çok kolay alevlenir madde: 0 °C'den düşük parlama noktası ve 35 °C'den düşük kaynama noktasına sahip sıvı haldeki maddeler ile oda sıcaklığında ve basıncı altında hava ile temasında yanabilen, gaz haldeki maddelerdir.

Kolay alevlenir madde:

- ✓ Enerji uygulaması olmadan, ortam sıcaklığında hava ile temasında ısınabilen ve sonuç olarak alevlenen,
- ✓ Ateş kaynağı ile kısa süreli temasta kendiliğinden yanabilen ve ateş kaynağının uzaklaştırılmasından sonra da yanmaya devam eden katı haldeki,
- ✓ Parlama noktası 21 °C'nin altında olan sıvı haldeki.
- ✓ Su veya nemli hava ile temasında, tehlikeli miktarda, çok kolay alevlenir gaz yayan maddelerdir.

Alevlenir madde: Parlama noktası 21 °C - 55 °C arasında olan sıvı haldeki maddelerdir.

Çok toksik madde: Çok az miktarlarda solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan maddelerdir.

Toksik madde: Az miktarlarda solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan maddelerdir.

Zararlı madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olan maddelerdir.

Aındırıcı madde: Canlı doku ile temasında, dokunun tahribatına neden olabilen maddelerdir.

Tahri edici madde: Mukoza veya cilt ile direkt olarak ani, uzun süreli veya tekrarlanan temasında lokal eritem, eskar veya ödem oluşumuna neden olabilen, aındırıcı olarak sınıflandırılmayan maddelerdir.

Alerjik madde: Solunduğunda, cilde nüfuz ettiğinde alerji derecede hassasiyet meydana getirme özelliği olan ve daha sonra maruz kalınması durumunda karakteristik olumsuz etkilerin ortaya çıkmasına neden olan maddelerdir.

Kanserojen madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kanser oluşumuna neden olan veya kanser oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Mutajen madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kalıtsal genetik hasarlara yol açabilen veya bu etkinin oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Üreme için toksik madde: Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde erkek ve dişilerin üreme fonksiyon ve kapasitelerini azaltan ve/veya doğacak çocuğu etkileyecek kalıtsal olmayan olumsuz etkileri meydana getiren veya olumsuz etkilerin oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Çevre için tehlikeli madde: Çevre ortamına girdiğinde çevrenin bir veya birkaç unsuru için hemen veya sonradan kısa veya uzun süreli tehlikeler gösteren maddelerdir.

Kimyasal maddenin işlem görmesi: Bu maddelerin üretilmesi, imlenmesi, kullanılması, depolanması, taşınması, atık ve artıkların arıtılması veya uzaklaştırılması işlemidir.

TEHLİKELİ MADDELERİN KULLANIMI, KONTROLÜ, DEPOLANMASI, ATIKLARI VE TRANSFER PROSEDÜRÜ

DOKÜMAN NO	MC.PR.01
YAYIN TARİHİ	05.02.2014
REVİZYON NO	02
REVİZYON TARİHİ	30.03.2016
SAYFA	2 / 3

Mesleki maruziyet sınırı: Bağımsız şekilde belirtilmedikçe, 8 saatlik sürede, çalışanların solunum bölgesindeki havada bulunan kimyasal madde konsantrasyonunun zaman ağırlıklı ortalamasının üst sınırıdır.

Solunum bölgesi: Merkezi, kişinin kulaklarını birleştirilen çizginin orta noktası olan 30 cm yarıçaplı kürenin, başın ön kısmında kalan yarısıdır.

Biyolojik sınır değeri: Kimyasal maddenin, metabolizmasını veya etkilenmeyi belirleyecek bir maddenin uygun biyolojik ortamdaki konsantrasyonunun üst sınırıdır.

Sağlık gözetimi: Çalışanların belirli bir kimyasal maddeye maruziyetleri ile ilgili olarak sağlık durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılan değerlendirmelerdir.

Tehlike: Bir kimyasal maddenin yapısal özelliği nedeniyle zarar verme potansiyelidir.

Risk: Kimyasal maddenin zarar verme potansiyelinin çalışmaya ve/veya maruziyet koşullarında ortaya çıkması olasılığıdır.

5.SORUMLULUKLAR

- Baş hekim
- Kalite Yönetim Direktörü
- Hastane Müdürü (dari)
- Atık Yönetim Sorumlusu
- Tehlikeli Maddelerin Bulunduğu Birim Sorumluları

6. FAAL YETKİLERİ:

6.1.TEHLİKELİ MADDELERİN GÜVENLİ TAHMİNİ, DEPOLANMASI-KULLANILMASI:

1. Tehlikeli maddelerin tahmini esnasında sıcaklık, basınç ve nem koşullarına dikkat edilerek sıkı tırlımadan, sarsılmadan ve diğer maddelerle etkileşime uğramaksızın tahmini yapılır.
2. Tehlikeli maddelerin hastaneye ulaştırılmasında ilgili depo veya üniteye beklemeksizin alınır.
3. Asitler ve bazlar beraber saklanmaması gereklidir.
4. Oksidantlar, organik maddelerden veya indirgeyici maddelerden ayrı depolanır.
5. Tutucu ve yanıcı sıvılar, yangına karşı korumalı dolap, raf vb. yerlerde dökülmesinin önlenmesi için alt raflarda saklanır.
6. Korozif maddeler ve asitler metal yüzeylerle temas ettiğinde, örnek olarak metal dolap ve raflarda olduğu gibi, buraları aşındırır. Korozif maddeler metal kaplarda ve dolaplarda muhafaza edilmez.
7. Saklama koşullarında havalandırma, sıcaklık, maddelerin reaktif özellikleri, saklanacak kabın tipi ve boyutlarına dikkat edilir.
8. Maddelerin saklanmasında, satın alınan firmanın önerdiği koşullar dikkate alınır. Olabildiğince orijinal paketlerinde, kutularında vb. muhafaza edilmesi yapılır.
9. Tehlikeli maddelerin çok büyük miktarlarda depolanması, tehlike anında müdahaleyi zorlaştıracıdır uygun değildir. Kimyasallar klinik katlarında en fazla Ter kiloluk ambalajlarda saklanır.
10. Konsantre satın alınan seyreltilerek kullanılan kimyasallar en fazla 1'er kiloluk ambalajlarda saklanır.
11. Kullanım esnasında maruz kalma olasılığının en az olan yöntem tercih edilir.
12. Tehlikeli atıklar Tehlikeli Atık Kontrol Yönetmeliği'ne, Birim Atık Ayırım Planına, Ünite Çi Atık Yönetim Planına ve Endüstriyel Atık Yönetim Planına göre geçici depolanır ve lisanslı firmalara teslim edilerek bertarafı yapılır.
13. Tehlikeli maddelerle çalışan ve atık üretenlere eğitim verilir.

6.2. TEHLİKELİ MADDELERİN DÖKÜLMESİ, MARUZ KALMA DURUMUNDA YAPILMASI GEREKENLER:

1. Hastanede kullanılan tehlikeli maddelerden herhangi birine maruz kalındığında öncelikle kimyasalın özelliğine göre Tehlikeli maddeler Tehlikeli Madde / Atık Envanteri ve Bertaraf Planında belirtilen temas halinde yapılacak işlemler (yıkama, havalandırma, hekime başvurma v.b.) sırasıyla yapılır.
2. Tehlikeli maddelerin dökülmesi ve maruziyet durumlarında tehlikeli maddenin ambalajında herhangi bir uyarı bulunuyorsa öncelikle bu önlemler alınır.

TEHLİKELİ MADDELERİN KULLANIMI, KONTROLÜ, DEPOLANMASI, ATIKLARI VE TRANSFER PROSEDÜRÜ

DOKÜMAN NO	MC.PR.01
YAYIN TARİHİ	05.02.2014
REVİZYON NO	02
REVİZYON TARİHİ	30.03.2016
SAYFA	3 / 3

3. Tehlikeli madde ile ilgili ya da anan maruziyet ve dökülme durumlarına Güvenlik Raporlama ve Olay Bildirim Formu doldurularak kalite birimine bildirilir.
4. Bununla ilgili tüm değerlendirilmeler Hasta-Çalışan-Tesis Güvenliği Ekibi tarafından değerlendirilir.
5. Hasta, çalışan ve tesis güvenliği komiteleri ya da anan uygunsuzluğunun tekrarlanmaması için kök neden analizi yapar ve gerekirse konu ile ilgili eylem planları.

6.3.K MYASALLARDAN KORUNMAK İÇİN KULLANILMASI GEREKEN KORUYUCU EKİPMANLAR;

Korunmak için kullanılan ekipmanlar;

- ✓ Eldivenler: Çalışma risk niteliğine uygun tipte
- ✓ Maskeler: Maruz kalma niteliğine uygun tipte
- ✓ Göz/Yüz Koruyucular, gözlük
- ✓ Çalışma giysisi, laboratuvar önlüğü: çalışma risk niteliğine uygun tipte
- ✓ Özel giysi (özel durum incelenerek) temin edilir.

7. LG L DÖKÜMANLAR

- Güvenlik Raporlama ve Olay Bildirim Formu
- Tehlikeli Madde / Atık Envanteri ve Bertaraf Planı
- Tehlikeli Atık Kontrol Yönetmeliği
- Birim Atık Ayrım Planı
- Ünite içi Atık Ayrım Planı
- Endüstriyel Atık Yönetim Planına

HAZIRLAYAN ÇEVRE GÖREVLİLERİ	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİMİ D. REKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM
---------------------------------	--	-----------------------